

Betænkning

over

- I. forslag til lov om søtransport af gods til Grønland,
- II. forslag til lov for Grønland om indkomstskat og
- III. forslag til lov for Grønland om erhvervsmæssigt fiskeri, fangst og jagt.

(Afgivet af udvalget den 22. maj 1973).

Udvalget har holdt 13 møder og har herunder haft 6 samråd med ministeren for Grønland og et samråd med handelsministeren. Ministeren for Grønland har endvidere skriftligt besvaret en række spørgsmål, stillet af udvalget.

Der er i udvalget modtaget skriftlige henvendelser fra Dansk Fiskeriforening, Greendane A/S, Godthåb, repræsenteret ved landsretssagfører Per Rønnow König, Grønlands Landsråd, De grønlandske Kommuners Landsforening og Landsforeningen af grønlandske Andelsforeninger. Endvidere har repræsentanter for Greendane A/S, Grønlands Landsråd, tre grønlandske kommunalbestyrelsesformænd og Landsforeningen af grønlandske Andelsforeninger haft foretræde for udvalget.

Ad I. forslag til lov om søtransport af gods til Grønland.

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder drøftet en række spørgsmål med ministeren for Grønland. Ministeren har stillet nedenstående ændringsforslag, hvorom der henvises til de ledsagende bemærkninger.

Ændringsforslag nr. 1 tilsigter en udvidelse af tilladelsesordningen i lovforslagets § 1, således at al søtransport af gods til Grønland gøres betinget af en tilladelse fra ministeren for Grønland. Det præciseres dog i bemærkningerne, at lovens hovedformål er

at sikre, at transporter af forbrugsvarer til den grønlandske befolkning forsyning fortsat skal varetages af KGH.

Som det ligeledes fremgår af bemærkningerne, er baggrunden for ændringsforslaget en frygt for, at enhedsbesejlingen bringes i fare, idet der er en nærliggende sandsynlighed for, at de omgængelsesmuligheder, som den nuværende formulering indebærer, vil blive søgt udnyttet.

Udvalget har bl. a. drøftet ændringsforslaget i det nævnte samråd med handelsministeren, som har anført, at den ændrede formulering ikke harmonerer med den fra dansk side hidtil fulgte liberale skibsfartspolitik, og at det må befrygtes, at bestemmelsen vil kunne skabe vanskeligheder i internationale relationer på dette område. Handelsministeren har imidlertid i betragtning af de særlige grønlandske forhold ikke ment at burde modsætte sig den foreslåede formulering af § 1, stk. 1, men forudsætningen herfor er, at beføjelsen i medfør af § 1 anvendes overordentlig liberalt. Udvalget har efter det stedfundne samråd modtaget en erklæring fra handelsministeren, som er optrykt som bilag 1 til betænkningen.

I samråd med ministeren for Grønland har udvalget bl. a. drøftet muligheden for at opretholde privat besejling af åbentvandsbyerne mod erlæggelse af en afgift til løsning af de geografiske problemer med transporten til de øvrige områder. Ministeren

har endvidere i et skriftligt svar til udvalget redegjort for sit syn på det rejste spørgsmål. Spørgsmålet er i øvrigt omtalt i bemærkningerne til ændringsforslag nr. 1.

Et *mindretal inden for flertallet* (det radikale venstres medlemmer af udvalget) ønsker at udtale, at det ikke er uden betænkelighed, at det radikale venstre tiltræder forslaget. Mindretallet ser nødig noget ændret i princippet om havenes frihed, men må på den anden side erkende, at besejling af Grønland og især forsyning af udstederne stiller ganske særlige krav. Mindretallet lægger vægt på ministerens tilsagn om at administrere ordningen meget liberalt og kan i henhold hertil stemme for lovforslaget.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, socialistisk folkepartis og det radikale venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren for Grønland foreslåede ændringer.

Et *mindretal* (det konservative folkepartis og venstres medlemmer af udvalget) kan ikke tiltræde lovforslaget og vil gerne henvise til handelsministerens udtalelse, som er optrykt som bilag 1, og hvori handelsministeren udtaler frygt for de følger, en sådan lovgivning kan have for dansk skibsfart.

Mindretallet beklager, at ministeren for Grønland ikke har villet imødekomme udvalgets ønske om udarbejdelse af en skitse til forslag om indførelse af et afgiftssystem, der kunne træde i stedet for lovforslagets koncessionsbestemmelser. Mindretallet har derfor ikke haft nogen mulighed for at stille ændringsforslag.

Mindretallet finder det uheldigt, at man, som lovforslaget med ændringsforslag nu fremtræder, i realiteten monopoliserer transport af varer til Grønland.

Ad II. forslag til lov for Grønland om indkomstskat.

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har bl. a. drøftet spørgsmålet om kompetencen til at fastsætte udskrivningsprocenten og personfradragets størrelse samt om rammerne herfor.

Som nævnt har såvel repræsentanter for landsrådet som repræsentanter for de grøn-

landske kommuner haft lejlighed til over for udvalget at redegøre for deres synspunkter.

Landsrådet har givet udtryk for det ønskelige i, at den nævnte kompetence tillægges landsrådet, og har endvidere ønsket, at skatteinspektoratet, jfr. § 115, henlægges under landsrådets administration. Der er fra kommunernes side fremført ønske om, at kompetencen — som foreslået i lovforslagets §§ 27 og 28 — tillægges kommunalbestyrelserne.

Efter de stedfundne forhandlinger har ministeren for Grønland til de nævnte paragraffer stillet nedenstående ændringsforslag, som bl. a. indebærer en delvis imødekomelse af landsrådets ønsker. Herom henvises i øvrigt til ændringsforslagenes bemærkninger.

Herudover har ministeren stillet en række yderligere ændringsforslag, hvorom der henvises til de ledsagende bemærkninger, jfr. navnlig bemærkningerne til ændringsforslag nr. 6. De foreslåede ændringer medfører, som det vil fremgå, radikale ændringer i fordelingsystemet for de foreløbige skatter, og dette medfører forøgede krav til den indeholdelsespligtiges redegørelse.

Ministeren har i denne anledning i et notat ønsket at redegøre for, at visse af de administrative systemer, der har relation til netop disse ændringsforslag, vil blive tilrettelagt på en måde, der afviger fra det i lovforslagets oprindelige bemærkninger skitserede. Notatet er optrykt som bilag 2.

Udvalget har endvidere med ministeren for Grønland drøftet problemerne omkring eventuel lønglidning i forbindelse med indførelse af indkomstskat. Der er enighed om, at der ikke bør finde nogen form for kompensation sted, men at muligheden for en ukontrolleret lønglidning ikke helt vil kunne udelukkes.

På baggrund af henvendelsen fra Landsforeningen af grønlandske Andelsforeninger, der er optrykt som bilag 3, har udvalget drøftet reglerne om beskatning af brugsforeninger og har fra ministeren modtaget en redegørelse for de af foreningen rejste problemer. Redegørelsen er optrykt som bilag 4. Udvalget finder herefter ikke anledning til at foretage ændringer i lovforslagets regler herom.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren foreslåede ændringer.

Ad III. forslag til lov for Grønland om erhvervs-mæssigt fiskeri, fangst og jagt.

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har drøftet spørgsmål i forbindelse hermed i et af de nævnte samråd med ministeren for Grønland.

Den foran nævnte henvendelse fra Dansk Fiskeriforening er optrykt som bilag 5. Udvalget har indhentet ministerens kommentarer til henvendelsen. Ministerens svar med bilag er optrykt som bilag 6.

I et samråd med ministeren har denne oplyst, at dispensationsadgangen efter § 1, stk. 5, vil blive administreret lempeligt under hensyntagen til de udviklingsmæssige, beskæftigelsesmæssige og sociale forhold i Grønland.

I samrådet har ministeren i forbindelse med § 1, stk. 8, endvidere oplyst, at det ikke er tanken gradvis at aftrappe danske og færøske fiskeres fiskeri på det grønlandske fiskeriterritorium i tiden indtil 31. december 1977, men at danske og færøske fiskeres adgang til fiskeri på fiskeriterritoriet efter forhandling med Grønlands landsråd, Færøernes landsstyre og fiskeriministeriet skal opretholdes stort set uændret indtil denne dato.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse uforandret*.

Ændringsforslag til

I. forslag til lov om søtransport af gods til Grønland.

Af *ministeren for Grønland*, tiltrådt af et *flertal* (Jørgen Peder Hansen, Normann Andersen, Moses Olsen, Søren B. Jørgensen, Tove Lindbo Larsen, Johan Nielsen, Tastesen, Poul Dam, Lütken, Svend Haugaard og Ole Vig Jensen):

Til § 1.

1) *Stk. 1* affattes således:

„*Stk. 1*. Søtransport af gods til Grønland

må ikke ske uden tilladelse fra ministeren for Grønland.“

Af *ministeren for Grønland*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 3.

2) „Tilbageholdes“ ændres til: „tilbagekaldes“.

Til § 6.

3) „1. marts“ ændres til: „1. juni“.

Til § 7.

4) „1980-81“ ændres til: „1976-77“.

Bemærkninger.

Til nr. 1.

I det udkast til forslag til lov om søtransport af gods til Grønland, som blev forelagt Grønlands landsråd i efteråret 1972, var § 1 formuleret i overensstemmelse med det nu foreslåede ændringsforslag og tiltrådt af landsrådet i denne form.

Selve lovforslagets formulering af § 1 blev udformet efter henstilling fra handelsministeriet efter indhentet udtalelse fra Danmarks Rederiforening.

Imidlertid er ministeriet efter lovforslagets fremsættelse blevet betænkelig ved § 1's formulering under hensyn til den omgælsesadgang, som den indebærer.

Såfremt afskibningen af gods flyttes fra København til f. eks. Malmö eller Göteborg og transporteres på fremmed skib, falder transporten uden for lovens område, og da der allerede er forlydender om, at danske og grønlandske kredse arbejder med sådanne planer, må det befrygtes, at enhedsbesejlingen ved den foreliggende formulering af § 1 bringes i fare.

Ministeriet har konsulteret Danmarks Rederiforening om det stillede ændringsforslag. Danmarks Rederiforening fandt ikke at kunne fravige sit principielle standpunkt om, at international skibsfart bør udøves på privat økonomisk grundlag uden statsindblanding i kommercielle forhold. Under hensyn til den specielle grønlandske forsyningssituation udtrykte Danmarks Rederiforening imidlertid forståelse for behovet for fremsættelse af ændringsforslaget

af hensyn til, at omgælsesadgangen tilsyneladende kunne forventes udnyttet, og til, at det af hensyn til de private redere ville være uheldigt, om man på et senere tidspunkt skulle ændre loven som nu foreslået.

Foranlediget af den udvidelse af lovens område, som ændringsforslaget til § 1 bevirker, skal det præciseres, at lovens hovedformål er at sikre, at transporter af forbrugsvarer til den grønlandske befolknings forsyning fortsat skal varetages af KGH, medens f. eks. transporter til mineselskaber, olieborings- og olieudvindingselskaber i Grønland eller på den grønlandske kontinentalsokkel og transporter, der foretages af Det grønlandske Olieselskab, der forsyner Grønland med olie, kan forvente at få bevilget en tilladelse af mere permanent karakter til søtransport af gods i henhold til lovforslagets § 2.

Det bemærkes dog, at der ikke vil være noget til hinder for, at tilladelse under i øvrigt lige vilkår vil kunne meddeles andre danske eller udenlandske befragtere/redere end KGH.

Det skal endvidere bemærkes, at ministeriet har undersøgt muligheden af en ordning med opretholdelse af privat besejling af åbentvandsbyerne mod erlæggelse af en afgift til løsning af de geografiske problemer med transporten til de øvrige områder.

En sådan løsning synes imidlertid ikke at være ideel, hverken for de private rederier eller for staten, idet de private rederiers fortjenstmargen vil blive væsentlig indskrænket ved en sådan afgift, og staten vil alligevel komme til at forøge tilskuddet til besejlingen af Grønland. Hertil kommer, at det vil bevirke stor usikkerhed for KGH med hensyn til godsplanlægningen samt implicere en udgiftkrævende administration.

Til nr. 2.

Ændringsforslaget er redaktionelt.

Til nr. 3.

Lovens ikrafttrædelsestidspunkt foreslås udskudt af hensyn til tidspunktet for lovforslagets forventede vedtagelse i folketinget.

Til nr. 4.

Tidspunktet for revision af loven foreslås fremrykket til folketingsåret 1976-77 under hensyn til ændringsforslag nr. 1, som bevir-

ker en udvidelse af lovens område, jfr. bemærkningerne til ændringsforslaget.

II. forslag til lov for Grønland om indkomstskat.

Af *ministeren for Grønland*, tiltrådt af *udvalget*:

Til titlen.

1) Lovforslagets titel ændres til:

„Forslag til lov for Grønland om kommuneskat.“

Til § 3.

2) I *stk. 2* ændres „stk. 1, nr. 3-6“ til: „stk. 1, nr. 4-6“.

Til § 4.

3) *Stk. 3* affattes således:

„*Stk. 3.* Loven gælder ikke i de områder i Grønland, der ikke omfattes af den kommunale inddeling.“

Til § 9.

4) „§ 2, nr. 2“ ændres til: „§ 2, stk. 1, nr. 2“.

Til § 24.

5) Nr. 2 affattes således:

„2) fortjeneste eller tab, der hidrører fra salg af den skattepligtiges ejendele. Dette gælder dog ikke for salg af afskrivningsberettigede aktiver samt ejendele, der er erhvervet som led i den skattepligtiges næringsvej eller i spekulationsøjemed.“

Til § 26.

6) *Stk. 2* affattes således:

„*Stk. 2.* Skattekommunen er den kommune i Grønland, hvortil den skattepligtige den 1. oktober i året før indkomståret havde det tilhørsforhold, som efter § 2 eller § 3 begrundes skattepligtigt. Indtræder skattepligten først på et senere tidspunkt, er skattekommunen den kommune, hvortil den skattepligtige på tidspunktet for skattepligtens indtræden havde det i 1. pkt. nævnte tilhørsforhold.“

Til § 27.

7) I *stk. 1* udgår ordene „for fuldt skattepligtige“, og „30“ ændres til: „25“.

8) *Stk. 2* udgår.

Til § 28.

9) *Stk. 1* affattes således:

„*Stk. 1.* Personfradragets størrelse fastsættes af landsrådet inden den 1. oktober forud for det pågældende kalenderår. Personfradraget kan højst fastsættes til 20.000 kr. og lavest til 12.000 kr.“

10) *Stk. 3* udgår.

Til § 34.

11) I *stk. 1* ændres „30“ til: „25“.

Til § 38.

12) *Stk. 4* affattes således:

„*Stk. 4.* Skatten opkræves af skattekommunen.“

Til § 40.

13) I 1. linje indsættes efter „kan“: „til skattekommunen“.

14) „1. marts“ ændres til: „15. marts“.

Til § 41.

15) *Stk. 1* affattes således:

„*Stk. 1.* Der fastsættes ved forskudsregistreringen et grundlag for den foreløbige skattebetaling. Forskudsregistreringen og eventuel ændring heraf foretages i skattekommunen. Har ægtefæller, der sambeskattes, forskellig skattekommune, foretages forskudsregistreringen i mandens skattekommune. For begrænset skattepligtige efter § 3, stk. 1, nr. 1, kan forskudsregistreringen foretages af ministeriet for Grønland i tilfælde, hvor den indeholdelsespligtige har hjemting i Danmark. I tvivlstilfælde afgør skatterådet, hvor forskudsregistrering eller ændring skal foretages.“

16) I *stk. 4*, 1. pkt., udgår ordene „over for ligningskommissionen“.

17) I *stk. 4*, 2. pkt., udgår ordene „fra ligningskommissionen“.

Til § 44.

18) „myndighedens“ ændres til: „skattekommunens“.

Til § 45.

19) *Stk. 1* affattes således:

„*Stk. 1.* Ligningen forestås af ligningskommissionen i skattekommunen.“

Til § 57.

20) Paragraffen affattes således:

„§ 57. Skattekommunen beregner den endelige skat på grundlag af skatteansættelsen.“

Til § 58.

21) *Stk. 1*, nr. 2, affattes således:

„2) indbetalt som B-skat senest den 15. marts i det år, ligningen foretages.“

Til § 59.

22) Til *stk. 2* føjes som nyt 2. pkt.: „Tilægget tilfalder skattekommunen.“

23) I *stk. 3*, 1. pkt., ændres „ligningskommunen“ til: „skattekommunen“.

Til § 60.

24) I *stk. 2* indsættes efter 1. pkt.: „Godtgørelsen udredes af skattekommunen.“

25) *Stk. 3* affattes således:

„*Stk. 3.* Overskydende skat tilbagebetales af skattekommunen.“

26) I *stk. 5* indsættes efter 3. pkt.: „Renten udredes af skattekommunen.“

Til § 61.

27) I *stk. 1*, 4. linje, ændres „ligningskommunen“ til: „skattekommunen“.

Til § 64.

28) Til *stk. 1* føjes som nyt 2. pkt.: „Renten tilfalder skattekommunen.“

29) I *stk. 2* indsættes efter 2. pkt.: „Renten tilfalder arbejdsgiverkommunen.“

Til § 71.

30) „vedkommende skattemyndighed, jfr. § 35.“ ændres til: „skattekommunen.“

Til § 78.

31) Paragraffen affattes således:

„§ 78. Kommuneskatten tilfalder skattekommunen. Udbytteskatten tilfalder den

kommune, hvor selskabet er registreret som hjemmehørende.“

Til § 79.

32) „1. december“ ændres til: „1. november“.

Til § 111.

33) I 2. linje ændres „§§ 98-109“ til: „§§ 97-109“.

Til § 115.

34) *Stk. 1* affattes således:

„*Stk. 1.* Grønlands landsråd opretter et skatteinspektorat, der skal føre tilsyn med:

- 1) ligningsmyndighedernes ansættelse af indkomst,
- 2) skatteberegningen og
- 3) kommunernes afregning af skatterne.“

35) *Stk. 3* affattes således:

„*Stk. 3.* Inspektoratet udfører sekretariatsforretninger for skatterådet og yder efter anmodning bistand til løsning af de opgaver, der efter loven er henlagt til kommunerne.“

Til § 116.

36) I *stk. 3*, 1. pkt., ændres „1977“ til: „1975“.

37) *Stk. 3*, 2. pkt., affattes således: „For så vidt angår 5 af skatterådets medlemmer har valget dog gyldighed til 31. august 1977.“

B e m æ r k n i n g e r .

Til nr. 1.

I det oprindelige lovforslag var medtaget bestemmelser om en udligningsskat, der skulle indgå i landskassen. Da der imidlertid senere er truffet beslutning om, at denne form for skat ikke skal indføres, omhandler lovforslaget således udelukkende kommunale skatter, og man har derfor anset det for rigtigt at ændre lovens titel i overensstemmelse hermed.

Til nr. 2.

Ændringen er af redaktionel karakter.

Til nr. 3.

Efter at det ved en af justitsministeriet foretaget nærmere undersøgelse har vist sig,

at den foreslåede bemyndigelse for ministeren til at gennemføre beskatning på forsvarsområderne og andre områder uden for den kommunale inddeling måtte anses for at være mere vidtgående, end bestemmelsen i grundlovens § 43, 1. led, tillader, har det været overvejet, hvorvidt bemyndigelsen burde udbygges yderligere.

Da det imidlertid må anses for givet, at der under alle omstændigheder vil blive tale om jævnlige ændringer i loven, og da det står klart, at beskatning på de omtalte områder ikke tænkes gennemført samtidig med lovens ikrafttræden, har man fundet det mere hensigtsmæssigt for tiden at lade bemyndigelsen udgå.

Til nr. 4 og 5.

Ændringerne er af redaktionel karakter.

Til nr. 6.

I forbindelse med fastlæggelsen af skattevæsenets administrative rutiner er det blevet klart, at de hidtidige regler om opkrævning af skatter samt fordelingen af disse mellem kommunerne gav administrative problemer.

Grunden hertil synes ifølge analyserne at være, at man i for høj grad har arbejdet med centrale løsninger, som i et vist omfang forudsætter anvendelse af edb. Det har imidlertid vist sig, at man kan opnå en enklere administration ved at henlægge opgaverne direkte til de enkelte kommuner.

På denne måde kommer systemet til at afvige betydeligt fra det danske, men netop herved tilgodeser man de særlige grønlandske forhold.

Den væsentligste forenkling er, at der nu skabes sammenfald mellem de fire kommunebegreber:

- forskudsregistreringskommune,
- ligningskommune,
- slutopgørelseskommune og
- skattekommune.

Herved opnås, at ligning og slutopgørelse foretages i skattekommunen, dvs. den kommune, der skal have skatteprovenuet — henholdsvis bære eventuelt tab på skatterne — uanset skatteyderens eventuelle flytning i indkomståret.

En sådan ændring vil også imødekomme landsrådets ønske om, at administrationen gøres så enkel og overskuelig som muligt, li-

gesom den harmonerer med den seneste tids udvikling, hvor man har lagt betydelig vægt på de grønlandske kommuners administrative selvstændighed.

Den foreslåede ændring af § 26, stk. 2, fastlægger, at skattekommunen for begrænset skattepligtige vil blive den kommune, hvorfra indkomsten hidrører. Reglen omfatter såvel fysiske som juridiske personer.

Skæringsdagen for fastlæggelsen af skattekommunen ønskes fremrykket af hensyn til forskudsregistreringen, idet udskrivning af skattekort o. l. skal være tilendebragt i slutningen af november måned.

Til nr. 7.

Efter lovforslagets fremsættelse er der opstået nogen betænkelighed ved at åbne mulighed for så store variationer i skattniveauet fra kommune til kommune som oprindelig foreslået. Også i Grønlands landsråd blev der givet udtryk for tilsvarende synspunkter, og rammen foreslås derfor indsnævret til intervallet 15-25 pct.

Til nr. 8.

Ændringen er en følge af de foretagne systemændringer, hvorefter der også for begrænset skattepligtige fastlægges en skattekommune.

Til nr. 9.

Ændringen imødekommer det ønske, Grønlands landsråd har udtrykt om at få adgang til at fastsætte personfradraget. Samtidig har man ønsket at nedsætte den øverste grænse for personfradraget fra 24.000 til 20.000 kr.

Til nr. 10.

Der henvises til bemærkningerne til nr. 8.

Til nr. 11.

Ændringerne er en følge af de under nr. 7 foreslåede ændringer.

Til nr. 12.

Der henvises til bemærkningerne til nr. 6. Uanset at B-skatten opkræves af skattekommunen, vil beløbet dog altid kunne indbetales til den aktuelle bopælskommune, der videresender beløbet til skattekommunen.

Til nr. 13.

Der henvises til bemærkningerne til nr. 6. På samme måde som ved B-skatten kan indbetaling altid foretages til den aktuelle bopælskommune.

Til nr. 14.

Under hensyn til, at fristen for indgivelse af selvangivelse er fastsat til 15. februar, har man anset det for rimeligt at udvide tidsrummet for frivillige indbetalinger. Dette svarer til den ændring, der er sket i kilde-skatteovens § 57.

Til nr. 15.

Ved ændringen fastslås, at forskudsregistrering og eventuelle ændringer skal foretages i skattekommunen, jfr. § 26, stk. 2. For at yde skatteyderen den fornødne service forudsættes det dog, at skattemyndigheden i opholdskommunen skal give den fornødne vejledning og rette henvendelse om forskudsregistreringen til skattekommunen på skatteyderens vegne.

Til nr. 16 og 17.

Ændringerne er af redaktionel karakter.

Til nr. 18.

Ændringen indebærer, at det i selve loven fastlægges, hvilken myndighed der skal træffe beslutning om, hvorvidt tilbagebetaling af skatten kan finde sted.

Til nr. 19.

Der henvises til bemærkningerne til nr. 6.

Til nr. 20.

Ved den under bemærkningerne til nr. 6 omtalte systemanalyse er det klarlagt, at skattekommunen bør være opkrævningsmyndighed for de foreløbige skatter, jfr. § 35, stk. 1, § 38, stk. 4, § 40 og § 71.

Dette indebærer, at samtlige oplysninger om de foreløbige skatter, der skal modregnes i den endelige skat, ved slutopgørelsen vil foreligge i en enkelt kommune, der på grundlag heraf vil kunne foretage slutopgørelsen for den enkelte skatteyder.

Ministeriet finder herefter, at slutopgørelsen bør foretages i skattekommunerne, hvorfor den tidligere overvejede løsning med central beregning og udskrivning af slutskatterne ved edb opgives.

Til nr. 21.

Ændringen er af redaktionel karakter og må ses i sammenhæng med den foreslåede ændring af tidsfristen i § 40.

Til nr. 22-31.

Der henvises til bemærkningerne til nr. 6.

Til nr. 32 og 33.

Ændringerne er af redaktionel karakter.

Til nr. 34 og 35.

Ændringen imødekommer landsrådets ønske om, at skatteinspektoratet henlægges

under landsrådets administration. Der tilsigtes ikke i denne anledning ændringer i inspektoratets funktioner. I øvrigt foreslås der efter stk. 1, nr. 3, tillagt inspektoratet kontrollen med afregningen af skatterne mellem kommunerne, hvilket er en naturlig følge af de foretagne systemændringer.

Det forudsættes, at staten afholder skatteinspektoratets driftsudgifter indtil 1. januar 1975, hvorefter de overgår til landsrådet.

Til nr. 36 og 37.

Ændringerne er af redaktionel karakter.

Jørgen Peder Hansen, formand.	Normann Andersen.	Moses Olsen.	Søren B. Jørgensen.	
Tove Lindbo Larsen, næstformand.	Johan Nielsen.	Tastesen.	Poul Dam.	Lütken.
Lembourn.	Henning Andersen.	Bo Kristensen.	Holger Hansen.	
Nyboe Andersen.	Enggaard.	Svend Haugaard.	Ole Vig Jensen.	

Bilag 1.

HANDELSMINISTEREN.

Den 13. april 1973.

Under henvisning til samråd med udvalget den 10. april 1973 vedrørende forslag til lov om søtransport af gods til Grønland vil jeg gerne anføre, at den foreslåede ændrede formulering af lovforslagets § 1, stk. 1, der vil medføre, at al søtransport til Grønland gøres betinget af en tilladelse fra ministeren for Grønland, ikke harmonerer med den fra dansk side i overensstemmelse med OECDs liberaliseringskode hidtil fulgte liberale skibsfartspolitik.

Det må derfor befrygtes, at denne bestemmelse vil kunne skabe vanskeligheder i tilfælde, hvor der fra dansk side gøres

indsigelse mod andre landes flagdiskrimination eller lignende restriktive indgreb på skibsfartsområdet.

I betragtning af de særlige grønlandske forhold, der ligger til grund for lovforslagets fremsættelse, finder jeg dog ikke at burde modsætte mig den påtænkte formulering af lovforslagets § 1, stk. 1, men det må være en forudsætning herfor, at man anvender beføjelsen i medfør af § 1 overordentlig liberalt, navnlig for så vidt angår fremmede skibes besejling af Grønland fra udenlandske havne.

Erling Jensen.

Folketingets udvalg angående forslag til lov om søtransport af gods til Grønland m. fl. lovforslag.

Bilag 2.

MINISTERIET FOR GRØNLAND

Den 10. maj 1973.

Notat vedrørende ændringer i den foreslåede skatteadministration.

Ved udarbejdelsen af det foreliggende lovforslag har det været en forudsætning, at de foreløbige skatter skal indbetales til bopælskommunen, respektive arbejdsgiverkommunen, at der skal finde en central fordeling sted af de foreløbige skatter til de enkelte kommuner, samt at slutopgørelsen i nogen grad blev centraliseret, eventuelt med anvendelse af EDB.

Det har samtidig været en målsætning, at kommunerne skal forestå skatteadministrationen efter så enkle regler som muligt.

I forbindelse med udarbejdelse af en systembeskrivelse, der skal fastlægge de administrative rutiner, er man imidlertid blevet opmærksom på, at denne målsætning vanskeligt forenes med lovforslagets indhold med hensyn til placeringen af skattesystemets hovedfunktioner, såsom forskudsregistrering, opkrævning af foreløbig skat, slutligning, slutopgørelse, opkrævning af restskat, udbetaling af overskydende skat og fordeling af skatteprovenuet kommunerne imellem. De nævnte funktioner er på den ene side placeret i den enkelte kommune og har på den anden side sammenhæng med funktioner i andre kommuner. Vanskeligheden synes navnlig at kunne henføres til den omstændighed, at lovforslaget forudsætter de nævnte opgaver løst på samme måde som i Danmark, hvor dette sker inden for rammerne af et integreret administrativt system, der bygger på en fælles EDB-løsning for alle kommuner, og hvori de centrale styringsfunktioner forestås af Kildeskattedirektoratet, der tillige varetager alle kassefunktioner som opkrævningsmyndighed.

Analyser af forskellige alternative løsninger har vist, at der vil kunne opnås en meget væsentlig forenkling og en bedre overskuelighed, hvis alle de foran nævnte funkti-

oner fastholdes i den kommune, der skal have skatteprovenuet — henholdsvis bære eventuelt skattetaab — dvs. skattekommunen. Såfremt man definerer skattekommunen som den kommune, der den 1. oktober forud for indkomståret i CPR er registreret som bopælskommune, betyder det, at såvel forskudsregistrering som ligning og slutopgørelse skal foretages af skattekommunen, og dette uanset om skatteyderen efter den nævnte dato flytter til en anden kommune.

Herved opnår man bl. a., at de foreløbige skatter er indbetalt til den kommune, der skal foretage slutopgørelsen, ligesom man undgår den månedlige fordeling af foreløbige skatter mellem kommunerne.

Skatten fra de begrænset skattepligtige skal efter lovforslaget fordeles mellem alle de grønlandske kommuner i samme forhold, som de oppebærer skatteindtægter fra fuldt skattepligtige.

Da ændringsforslagene indebærer, at den centrale fordeling af skatter bortfalder, vil det være naturligt, at skattekommunen for de begrænset skattepligtige defineres som den kommune, hvor det arbejde (erhverv), der begrunder skattepligten, er udført. Det betyder ganske vist en ændring i provenuets størrelse for den enkelte kommune, men dette kan formentlig indgå i de overvejelser, der foregår om etableringen af en udligningsordning.

I øvrigt vil en ændring af lovforslaget på dette punkt formentlig betyde, at skattekommunen får større incitament til at registrere de begrænset skattepligtige, idet alene den bliver berettiget til provenuet.

Som foran nævnt medfører fastlæggelsen af begrebet skattekommune, at de foreløbige skatter skal indbetales til denne.

Under hensyn til udøvelsen af en effektiv arbejdsgiverkontrol vil det imidlertid være nødvendigt, at den indeholdelsespligtige afregner A-skatten alene til sin arbejdsgiverkommune. Denne må så i de relativt få tilfælde, hvor arbejdsgiverkommunen ikke er skattekommune, videresende A-skatten til denne.

Det betyder, at den indeholdelsespligtige ikke kan afgive en tilsvarende summarisk redegørelse, som den danske arbejdsgiver afgiver fra indkomståret 1972, idet der på redegørelsen i det mindste skal gives oplysning om skattekommune og A-skat for hver enkelt lønmodtager.

Det står stadig åbent, om redegørelserne også skal indeholde oplysning om udbetalt A-indkomst, dvs. om der også i de tilfælde, hvor der i forbindelse med en lønudbetaling ikke er foretaget A-skattetræk, skal indsendes oplysning herom på den månedlige redegørelse, eller om man kan afvente de årlige lønoplysninger.

Med henblik på at opnå den størst mulige

sikkerhed i administrationen samt at undgå fejl ved slutopgørelsen, vil det formentlig — i hvert fald i de første år — være nødvendigt, at arbejdsgiverne indsender såvel specificerede månedlige redegørelser som årlige lønoplysninger.

På længere sigt vil man eventuelt kunne aflaste arbejdsgiverne ved kun at forlange specificerede månedlige redegørelser i de tilfælde, hvor lønmodtagerens skattekommune ikke er sammenfaldende med arbejdsgiverkommunen, medens der for alle andre lønudbetalinger kun indsendes summarisk redegørelse, som tilfældet er i dag for danske arbejdsgivere.

I konsekvens af foranstående vil kravene til arbejdsgiverens redegørelse som nævnt blive væsentligt udvidet i forhold til, hvad der er beskrevet i bemærkningerne til lovforslagets § 35, sidste led; det vil endvidere ikke blive nødvendigt at etablere det fordelingssystem, som er skitseret i bemærkningerne til lovforslagets §§ 79 og 80.

Knud Hertling.

/ K. Budde Lund.

Bilag 3.

Vedrørende lov for Grønland om indkomstskat, lovforslag nr. 154 fremsat den 23. januar 1973.

Det af ministeren for Grønland fremsatte lovforslag har været drøftet i „Landsforeningen af grønlandske andelsforeninger“, som er en i marts 1972 oprettet forening med bl. a. det formål at „repræsentere de tilknyttede grønlandske andelsforeninger over for lovgivningsmagten og andre offentlige myndigheder m. fl.“ Samtlige grønlandske brugsforeninger er medlem af Landsforeningen.

Landsforeningen har bemærket det fremsatte forslag til beskatning af brugsforeninger og er meget overrasket over forslaget bestemmelser vedrørende dividendens beskatning.

Den skattepligtige indkomst opgøres på grundlag af indkomsten i indkomståret, der er lig med det forudgående kalenderår. Fra denne indkomst må trækkes de afskrivninger, der fastsættes af ministeren for Grønland. Den derefter fremkomne indkomst, der *ikke* må reduceres med dividende til medlemmer, er den skattepligtige indkomst, og heraf betales en skat, der er halvdelen af den i kommunen fastsatte udskrivningsprocent. Brugsforeningen skal altså betale en skat på højst 15 pct. og lavest 7½ pct.

I Danmark er det tilladt at fratække dividende til medlemmer fra indkomsten, forudsat dividenden er fastsat og deklareret senest 6 måneder efter regnskabsårets begyndelse. Dividenden er en tilbagebetaling

til brugsforeningens ejere = medlemmerne af for meget betalt i varepriser, og denne tilbagebetaling er ikke indkomst, hverken for foreningen eller for medlemmerne. Dividenden bør derfor kunne fratrækkes indkomsten. — Under denne forudsætning bør brugsforeningen beskattes med samme procent som andre.

Vi skal dernæst bemærke, at lovforslagets § 13 ansætter kalenderåret som indkomstår, og at der ikke ses mulighed for undtagelse herfra. Alle brugsforeninger har et regnskabsår, der især af hensyn til vareoptællingen afsluttes 1. august, og på grundlag af det indtjente overskud udbetales dividende m. v. Det vil både regnskabsmæssigt og revisionsmæssigt være besværligt for brugsforeningerne at have et andet skatteår end regnskabsåret, ligesom det vil være tilsvarende vanskeligt for skattemyndighederne at kontrollere. Vi henstiller derfor, at der åbnes mulighed for at benytte regnskabsåret som skatteår.

Det skal endelig bemærkes, at når der pålægges brugsforeninger og private handlende en skat, som ikke også omfatter K. g. H., vil der blive tale om en skattemæssig ulighed. Derfor bør konsekvensen være, at K. g. H. standser sin detailhandelsvirksomhed på steder, hvor andre kan overtage virksomheden, eller at der pålægges K. g. H. en tilsvarende skat eller afgift.

Godthåb, den 3. marts 1973.

Marie Heilmann.

Peter Mathiassen.

Hans Janussen.

Bilag 4.**MINISTERIET FOR GRØNLAND**

Den 30. marts 1973.

Spørgsmål:

Ministerens kommentar til henvendelsen fra landsforeningen af grønlandske Andelsforeninger udbedes.

Svar:

Reglerne om beskatning af brugsforeninger er udformet på grundlag af betænkning fra arbejdsgruppen vedrørende beskatning i Grønland. Det fremgår heraf, at dividende fra brugsforeninger ikke bør være skattepligtig indkomst for modtageren, idet dividenden i det væsentlige er udtryk for en sparet udgift for forbrugeren.

Det er ligeledes gruppens opfattelse, at der bør tilstræbes ligestilling mellem brugsforeninger og aktieselskaber med hensyn til beskatning af kapitalafkast. Den andel, der svarer til kapitalafkastet, vil være vanskelig at fastslå og vil variere fra brugsforening til brugsforening.

Det er derfor af praktiske grunde bestemt, at indkomstopgørelsen for selskaber og brugsforeninger foretages efter samme regler som for andre erhvervsdrivende, men at der for brugsforeninger kun anvendes halvt så stor en sats ved skattens beregning som ved beskatningen af aktieselskaber.

Dette svarer til, at man betragter halvdel af overskuddet som kapitalafkast og halvdel som en sparet udgift for forbrugerne (dividenden). Ved at anvende den halve beskatningsprocent på hele overskuddet i stedet for fuld beskatningsprocent på henlæggelserne undgår man at påvirke brugsforeningernes politik med hensyn til overskuddets fordeling på dividende og henlæggelser.

Det er således ikke ministeriets opfattelse, at der vil blive tale om en skattemæssig ulighed, idet hovedsigtet ved udformningen af lovforslaget har været, at beskatning af brugsforeninger kun skal omfatte kapitalafkastet. At udformningen af reglerne ikke er

identisk med de danske beskatningsregler, skyldes alene, at man bl. a. af administrative grunde har tilstræbt den størst mulige ensartethed med hensyn til selve beskatningen.

Bestemmelsen i forslaget § 13, der fastsætter kalenderåret som indkomståret, tilsligter alene en administrativ forenkling. Tilladelsen til i det danske skattesystem at benytte brudt regnskabsår har vist sig at medføre mange teknisk/administrative problemer, ikke mindst i forbindelse med skattepligtens ophør på grund af fraflytning eller dødsfald.

Ministeriet er dog indstillet på at tage op til overvejelse at åbne mulighed for, at selskaber — herunder brugsforeninger — vil kunne få tilladelse til at benytte et fra kalenderåret afvigende regnskabsår. Det må dog understreges, at det i givet fald kun skal gælde for selskaber og ikke for personer.

Når muligheden for brudt regnskabsår er til stede for selskaber, må det ses i sammenhæng med, at der ikke for disse indrømmes beregningsfradrag (personfradrag), samt at der ikke som for personer gælder særlige regler ved ophør af selskabets skattepligt som følge af likvidation o. l.

Spørgsmålet om beskatning af statens virksomheder og herunder navnlig KGH's erhvervsvirksomheder blev overvejet i skatteudvalget, som imidlertid kom til det resultat, at statens virksomheder ikke burde beskattes „..... da en indkomstskat ikke er en omkostning for selskaberne, men ensbetydende med et fradrag i eventuelt overskud og derfor ikke — som f. eks. en generel importafgift — påvirker priskalkulationerne, vil statens virksomheder i Grønland ikke blive stillet gunstigere i konkurrencen med private virksomheder, hvis de fritages for beskatning.....“.

Folketingets udvalg angående forslag til lov om søtransport af gods til Grønland og forslag til lov for Grønland om indkomstskat.

Bilag 5.

DANSK FISKERIFORENING

København, den 2. april 1973.

Efter at Dansk Fiskeriforening har haft lejlighed til at gøre sig bekendt med forslag til lov for Grønland om erhvervsmæssigt fiskeri, fangst og jagt og de dertil knyttede bemærkninger, vil foreningen tillade sig overfor udvalget at udtale følgende:

Konsekvensen af en lov i overensstemmelse med ovennævnte lovforslag vil medføre, at syddanske fiskere generelt udelukkes fra fiskeri ved Grønland med de i lovforslagets § 1, stk. 7 og 8, nævnte undtagelser, som vi ser kun har en vis teoretisk eller en tidsmæssig begrænset betydning, nemlig indtil den 31. december 1977. Det vil sige, at de muligheder, der efter den nu vedtagne lakselov er tilbage for de syddanske fiskere i form af fiskeri efter rejer, torsk m. v. ved Grønland, bliver reduceret til nul.

Dette må siges at være en usædvanlig hårdhændet behandling af syddanske fiskere, når man tager i betragtning, at udenlandsk fiskeri ved det grønlandske fiskeriterritoriums udvidelse til 12 mil blev anerkendt som historisk betinget fiskeri med en afviklingsperiode på 10 år.

Dansk Fiskeriforening har bemærket sig, at lovforslaget ikke fremtræder som en EF-følgelov, men som en dansk regionalpolitisk lov. Dette vil for det første sige, at fiskeri, som syddanske fiskere hidtil har kunnet drive ved Grønland indenfor grønlandsk fiskeriterritorium i kraft allerede af deres danske statsborgerskab, generelt skal ophøre, uanset hvad der efter den i EF-traktaten omtalte 10 års periode, skal ske indenfor EFs regie.

Hvis loven således vedtages, erkender Dansk Fiskeriforening, at der for tiden ikke

er mulighed for foreningen under henvisning til EF-traktaten at stille krav om generel adgang til syddansk fiskeri på Grønlands fiskeriterritorium. Vi må i så fald nøjes med at udtrykke vor skuffelse og forbavelse over en efter vor mening ganske urimelig og hårdhændet behandling af syddanske fiskere i heromhandlede henseende — på linie med hvad vi gav udtryk for i forbindelse med syddanske laksefiskeres fjernelse fra Grønland i medfør af lakseloven.

Hvad Dansk Fiskeriforening derimod ikke anerkender er, at de syddanske fiskere, der *traditionelt* har drevet fiskeri ved Grønland efter EF-traktaten kan udelukkes fra at fortsætte hermed.

EFs strukturordning for fiskeriet hviler på tanken om fuldt gensidigt fiskeri på medlemslandenes fiskeriterritorier, og de undtagelser, der i EF-traktaten er fastsat i så henseende for 10 år, må ses som medlertidige afvigelser fra dette princip og under den synsvinkel, at hvor der ikke udtrykkelig i traktaten er gjort klare undtagelser, at fællesfiskerierordningen da må være gældende. Og undtagelser er netop kun gjort for ikke-traditionelt fiskeri.

Vi henviser herom til traktatens artikler 100 og 101 samt — som betydelig mere belysende end det foreliggende lovforslags bemærkninger — til den besvarelse med underbilag, som fiskeriministeren fremkom med overfor folketingets landbrugs- og fiskeriudvalg i anledning af spørgsmål 18 fra udvalget vedrørende lovforslaget om forbud mod laksefiskeri i det nordvestlige Atlanterhav.

I EF-traktaten er samtlige undtagelses-

områder, hvad enten de er på 6 eller 12 sømil, behandlet efter ganske samme regler og ud fra ganske samme forudsætninger hvilende på det princip, at traditionelt fiskeri overalt på undtagelsesområderne skal anerkendes for alle EF-borgere i det omfang, det hidtil har været udøvet af disse, og uanset hvor disse er bosat i det enkelte land. Det er her fuldstændig ligegyldigt, om det drejer sig om en bornholmsk fiskers fiskeri ved den jyske vestkyst, en sydengelsk fiskers fiskeri ved Skotland eller eksempelvis traditionelt fiskeri udøvet af en udenfor Boulogne-området hjemmehørende fransk fisker i Boulogne-området. I forbindelse med sidstnævnte eksempel henvises til den ordning, der fra fransk side er truffet i overensstemmelse med EF-traktaten, hvorefter sådanne udenbys franske fiskere fortsat kan udøve deres sæsonmæssige traditionelle fiskeri i Boulogne-området. For os er der heller ikke tvivl om, at hvis Norge var kommet i Fællesmarkedet var det fra norsk fiskeris side en forudsætning, at sydnorske fiskere ikke udelukkes fra beskyttelsesområdet ved Nordnorge, idet vi herved bemærker, at Norges Fiskarlag overfor os har givet klart udtryk for, at denne organisation havde garantier for, at sådan udelukkelse af sydnorske fiskere ikke fandt sted ved evt. norsk indtræden i fællesmarkedet.

Det afgørende punkt er herefter for Grønlands vedkommende det i fiskeriministerens ovennævnte besvarelse og særlig i slutningen til underbilaget til hans besvarelse anførte forhold, hvorefter EF-traktaten ifølge sit indhold skulle udelukke traditionelt syddansk fiskeri ved Grønland som følge af eksistensen af en helt speciel udelukkelsesordning for Syddanmark, UK, Tyskland og Frankrig krævet af EF. Det er nemlig nu i denne redegørelse fra fiskeriministeren og altså efter afstemningsdagen oplyst, at en sådan særordning skulle foreligge som led i en handel mellem på den ene side Danmark og på den anden side UK, Tyskland og Frankrig om ophør pr. 31. maj 1973 af disse særlige landes i øvrigt ganske betydningsløse traktatmæssige særrettigheder til at drive fiskeri i et begrænset omfang ved Grønland. Danmarks modydelse heroverfor skulle være en dansk forpligtelse til generelt at udelukke syddanske statsborgere fra tra-

ditionelt fiskeri på hele det danske fiskeriterritorium ved Grønland.

Formuleringen af EF-traktatens artikler 100 og 101 er imidlertid for det første sket på en sådan måde, at der intet konkret siges om denne handel, og den særlige syddanske udelukkelsesordning vil således i hvert fald kun forudsætningsvis kunne udledes af traktaten.

Men ej heller den i artikel 100, stk. 1 i. f. indeholdte særlige tilføjelse om, at syddanske fiskere kan fortsætte fiskeri ved Grønland i indtil 5 år, kan efter sin formulering og placering i teksten sigte blot forudsætningsvis på andet end en begunstigelse for fiskere, der *ikke* ved Grønland har drevet traditionelt fiskeri af den i indledningen af artikel 100, stk. 1, definerede art, og en direkte henvendelse fra Dansk Fiskeriforening til fællesmarkedskommissionen har kun kunnet bestyrke os i vor opfattelse heraf. Kommissionen synes således ikke at vedkende sig den indgående handel som foretaget i EF's regie — endsige med de af fiskeriministeren indfortolkede danske særvirkninger.

Dansk Fiskeriforening må således fastholde, at en speciel udelukkelse, for så vidt angår det syddanske traditionelle fiskeri ved Grønland i henhold til det foreliggende lovforslag, hverken er i overensstemmelse med EF-traktatens tekst eller dens forudsætninger, og at den omstændighed, at visse af de lande, der i begrænset omfang på traktatmæssigt grundlag fisker eller tidligere har fisket ved Grønland, nemlig UK, Tyskland og Frankrig, har ydet Danmark små konkrete eller formelle indrømmelser, ikke traktatmæssigt forpligter hverken EF eller det danske folketing overfor EF til glat væk at udelukke syddanske statsborgere fra fiskeri ved Grønland i det omfang de i kraft af deres statsborgerskab hidtil har drevet det.

Tværtimod må formodningen være for en EF-forpligtelse til *ikke* at iværksætte en sådan udelukkelse under den gældende fællesfiskeriordning, i hvilken ingen udelukkelsesordning hverken for Syddanmark eller i øvrigt for det daværende kandidatland Norge kan være inkorporeret. Dette fremgår efter vor formening også modsætningsvis af tiltrædelsestraktatens artikel 100, afsnit 2, der alene fastlægger forholdet med hensyn

til traditionelle rettigheder de gamle og de nye medlemslande imellem, men som intet siger om interne udelukkelsesordninger i de enkelte lande. Var der i tiltrædelsestraktaten fastlagt en særlig syddansk og f. eks. fra det førnævnte Boulognefiskeri afvigende ordning baseret på et bopælskriterium gældende alene indenfor Danmark ville det selvfølgelig være nævnt her som en fra artikel 100, afsnit 1 speciel og i øvrigt særdeles bemærkelsesværdig undtagelse.

Dansk Fiskeriforening vil derfor forbeholde sig sin adgang til i tilfælde af, at det foreliggende lovforslag vedtages, at foranledige dets overensstemmelse med EF-traktaten og de syddanske fiskeres i henhold til denne sikrede traditionelle rettigheder retslig efterprøvet.

Dansk Fiskeriforening henstiller høfligst, at nærværende brev optages som bilag til udvalgets betænkning over lovforslaget.

P. f. v.

Søren Knudsen,
formand.

G. L. Mourier,
kontorchef.

Til folketingets udvalg vedrørende forslag til lov for Grønland om erhvervsmæssigt fiskeri, fangst og jagt.

Bilag 6.**MINISTERIET FOR GRØNLAND**

Den 2. marts 1973.

Spørgsmål:

Udvalget udbeder sig en kommentar fra ministeren for Grønland til vedlagte skrivelse af 2. april 1973 fra Dansk Fiskeriforening (bil. 5).

Endvidere udbedes markedssekretariatets vurdering af de i skrivelsen fremførte synspunkter.

Endelig udbeder udvalget sig som bilag til besvarelsen afskrifter af de i skrivelsen omtalte artikler 100 og 101 i traktaten og af den i skrivelsen omtalte besvarelse med underbilag fra fiskeriministeren til folketingets landbrugs- og fiskeriudvalg i anledning af spørgsmål 18 fra udvalget angående lovforslag om forbud mod laksefiskeri i det nordvestlige Atlanterhav.

Svar:

Som underbilag 1 vedlægges afskrift af artiklerne 100 og 101 i traktaten om bl. a. Danmarks tiltrædelse af EF.

Som underbilag 2 vedlægges fiskeriministerens besvarelse af folketingets landbrugs- og fiskeriudvalgs spørgsmål 18 om lovforslag om forbud mod laksefiskeri i det nordvestlige Atlanterhav. Bilagene til denne besvarelse vedlægges som bilag 1 og bilag 2 til underbilag 2.

Som underbilag 3 vedlægges et notat af 26. april 1973 fra Departementet for Udenrigsøkonomi om de synspunkter, der er fremsat i skrivelsen af 2. april 1973 fra Dansk Fiskeriforening.

Dansk Fiskeriforening mener, at den med

EF aftalte fiskerierdning for Grønland ikke udelukker de danske og færøske fiskere, der traditionelt har drevet fiskeri ved Grønland, fra at fortsætte hermed efter 31. december 1977.

Ministeriet for Grønland mener ikke, at denne fortolkning er holdbar, jfr. også udtalelserne fra Fiskeriministeriet (bilag 2 til underbilag 2) og Departementet for Udenrigsøkonomi (underbilag 3). Det fremgår af forhandlingerne med EF om dette spørgsmål, at hvis man skulle have opnået den ordning, Dansk Fiskeriforening mener er gældende, skulle man også have ladet de EF-lande, der har traditionelle fiskerirettigheder i Grønland, fortsætte hermed. Det drejer sig om UK, Vesttyskland og Frankrig, som i henhold til tidligere aftale har fiskerirettigheder ved Grønland mellem 6 og 12 sømil indtil 31. maj 1973. Da man fra dansk side ønskede disse rettigheder bragt til ophør ved deres udløb, stillede EF krav om, at danske og færøske fiskere også måtte ophøre med fiskeri på det grønlandske fiskeriterritorium. Dette krav affødte et ønske fra dansk side om en overgangsordning for disse fiskere, og EF gik ind på en sådan overgangsordning, der udløber 31. december 1977.

Tiltrædelsestraktatens artikel 100, stk. 1 første afsnit i slutningen, må forstås i overensstemmelse hermed, således at også de danske og færøske fiskere, der traditionelt har fisket ved Grønland, udelukkes fra det grønlandske fiskeriterritorium efter 31. december 1977.

Folketingets udvalg angående forslag til lov om søtransport af gods til Grønland m. fl. lovforslag.

Underbilag 1 til bilag 6.

Afskrift af
Traktat
 vedrørende
 kongeriget Danmarks, Irlands, kongeriget Norges og
 Det forenede kongerige Storbritannien og Nordirlands
 tiltrædelse af
 Det europæiske økonomiske Fællesskab
 og af
 Det europæiske Atomenergifællesskab
 Kapitel 3.
 Bestemmelser vedrørende fiskeriet.
 Afdeling 2.
 Fiskeriordningen.
 Artikel 100.

(1) Fællesskabets medlemsstater kan uanset artikel 2 i forordning (EØF) nr. 2141/70 vedrørende fastlæggelse af en fælles politik for strukturen i fiskerisektoren, indtil 31. december 1982 begrænse udøvelsen af fiskeri i de farvande, der hører under deres højhedsområde eller deres jurisdiktion, og som ligger inden for en grænse på seks sømil beregnet fra en kystmedlemsstats basislinier, til at finde sted fra fartøjer, der traditionelt fisker i disse farvande og ud fra havne i det geografiske kystområde; fartøjer fra andre områder i Danmark kan dog fortsat udøve fiskeri i de grønlandske farvande senest indtil 31. december 1977.

I det omfang medlemsstaterne benytter sig af denne afvigelse, kan de ikke vedtage bestemmelser om vilkår, der for fiskeri i disse farvande er mindre restriktive end de vilkår, der faktisk gælder ved tiltrædelsen.

(2) Bestemmelserne i foregående stykke og i artikel 101 berører ikke de særlige fiskerirettigheder, som hver af de oprindelige medlemsstater og de nye medlemsstater kunne påberåbe sig den 31. januar 1971 overfor en eller flere af de øvrige medlemsstater; medlemsstaterne kan gøre disse ret-

tigheder gældende, så længe en undtagelsesordning forbliver i kraft i de pågældende områder. For så vidt angår de grønlandske farvande udløber de særlige rettigheder dog på de datoer, der er fastsat herfor.

(3) Såfremt en medlemsstat udvider sine fiskerigrænser til tolv sømil i visse områder, skal den nuværende udøvelse af fiskeri inden for tolv sømil opretholdes, således at der ikke sker tilbageskridt i forhold til den bestående situation 31. januar 1971.

(4) Med henblik på i den periode, der er omhandlet i stk. (1), inden for Fællesskabet at skabe en tilfredsstillende global ligevægt hvad angår udøvelsen af fiskeriet kan medlemsstaterne undlade fuldtud at udnytte de muligheder, der i henhold til bestemmelserne i stk. (1), 1. afsnit, er åbnet i visse havområder, der henhører under deres højhedsområde eller deres jurisdiktion.

Medlemsstaterne underretter Kommissionen om de foranstaltninger, de vedtager i denne henseende; på grundlag af Kommissionens rapport undersøger Rådet situationen og retter i lyset heraf i påkommende tilfælde henstillinger til medlemsstaterne.

Artikel 101.

Grænsen på seks sømil, der er omhandlet i artikel 100, udvides til tolv sømil for følgende områder:

1. *Danmark.*

- Færøerne
- Grønland
- Vestkysten, fra Thyborøn til Blåvandshuk

2. *Frankrig*

- Kysterne i departementerne La Manche, Ille-et-Vilaine, Côtes du Nord, Finistère og Morbihan

3. *Irland*

- Nord- og vestkysten, fra Lough Foyle til Cork Harbour i syd-vest

- Østkysten, fra Carlingford Lough til Carnsore Point, for fiskeri af krebsdyr og skaldyr („shellfish“)

4. *Norge*

- Kysten mellem Egersund og grænsen mellem Norge og De socialistiske Sovjetrepublikkers Union

5. *Det forenede Kongerige*

- Shetlandsøerne og Orkney-øerne
- Nord- og Østskotland, fra Cape Wrath til Berwick
- Nord-østengland, fra floden Coquet til Flamborough Head
- Den syd-vestlige del fra Lyme Regis til Hartland Point (herunder tolv sømil omkring Lundy Øen)
- Grevskabet Down.

Underbilag 2 til bilag 6.

FISKERIMINISTERIET

Den 5. december 1972.

Afskrift.

I skrivelse af 29. november 1972 har det ærede udvalg udbedt sig besvarelse af følgende spørgsmål vedrørende forslag til lov om forbud mod laksefiskeri i det nordvestlige Atlanterhav (F. 18):

Spørgsmål 18:

Under forhandlingerne med EF opnåede den norske regering visse fordele for det norske fiskerierhverv inden for sin egen 12 sømile grænse.

Ville tilsvarende regler ikke have givet de syddanske fiskere mulighed for fortsat fiskeri ved Grønland indtil 1982?

Besvarelse:

De under forhandling med EF opnåede regler for syddansk fiskeri svarer stort set til, hvad der under forhandlingerne er opnået for det norske fiskerierhverv inden for 12 sømile grænsen.

Med hensyn til de syddanske fiskeres rettigheder ved Grønland har det været nødvendigt at gå ind på en særlig ordning for at opnå bortfald af de traditionelle rettigheder, som forskellige medlemslande havde til fiskeri ved Grønland, jfr. mit brev af 28. november 1972.

Til udvalgets orientering om EF-forhandlingerne vedrørende Grønland vedlægges en tidligere i fiskeriministeriet udarbejdet notits.

Folketingets landbrugs- og fiskeriudvalg.

Bilag 1 til underbilag 2.**FISKERIMINISTERIET**

Den 28. november 1972.

Afskrift.

Med henvisning til det ærede udvalgs skrivelse af 3. november d. å. (bil. 3) skal jeg meddele, at jeg under hensyn til de omfattende drøftelser, der fandt sted i folketinget den 16. marts 1972 under den af folketingsmand Kofoed foranledigede forespørgselsdebat og ved 1. behandling i folketinget af det foreliggende lovforslag, ikke har generelle bemærkninger til det indlæg, der af en repræsentant for Dansk Fiskeriforening er afleveret over for udvalget under foreningens foretræde den 8. november 1972.

Såfremt udvalget imidlertid måtte ønske en udtalelse fra min side med hensyn til enkelte punkter i det nævnte indlæg, er jeg naturligvis villig til at søge at besvare eventuelle spørgsmål.

Jeg vil dog gerne på den givne foranledning gøre opmærksom på, at jeg ikke er enig i den fortolkning, der af Dansk Fiskeriforenings repræsentant er givet af resultatet af forhandlingerne med EF angående syddanske og færøske fiskeres adgang til fortsat at drive fiskeri inden for den grønlandske fi-

skerigrænse, idet forholdet er det, at man fra dansk side af hensyn til de grønlandske interesser ønskede de traditionelle rettigheder, som flere medlemslande har til fiskeri mellem 12 og 6 sømil ved den grønlandske kyst, bragt til ophør på trods af den almindelige regel om, at sådanne rettigheder skulle fortsætte, så længe undtagelsesordningen ved Grønland og lignende områder består.

Dette gik man fra Fællesskabets side med til, således at disse rettigheder vil ophøre pr. 31. maj 1973, men samtidig stillede man fra EF's side krav om, at syddanske og færøske fiskere på samme måde som medlemslandes fiskere måtte ophøre med fiskeriet på det grønlandske fiskeriterritorium. Dette krav affødte fra dansk side ønske om en overgangsordning for de nævnte danske og færøske fiskere, og EF indgik på en sådan overgangsordning, der udløber 31. december 1977, jfr. artikel 100, stk. 1 i slutningen, i akten til tiltrædelsestraktaten.

Chr. Thomsen.

/ K. Løkkegaard.

Folketingets landbrugs- og fiskeriudvalg.

Bilag 2 til underbilag 2.

FISKERIMINISTERIET.

Afskrift.

Notits vedrørende EF-forhandlingerne om Grønland.

Ved såkaldte opklaringsdrøftelser, der fandt sted den 8. februar 1971 i Bruxelles, gjorde EF-Kommissionen det klart, at der for det grønlandske fiskeriterritoriums vedkommende kun kunne påregnes en undtagelsesordning, hvis territoriet forbeholdtes den i Grønland bosiddende befolkning, men ikke danskere og færinger.

Den 16. februar 1971 afholdtes i København et fællesmøde mellem ministerudvalget vedrørende fællesmarkedsforhandlingerne og forhandlingsdelegationen.

På dette møde meddelte markedsministeren, at forhandlingerne med de færøske og grønlandske myndigheder nu var afsluttet, og at der for Grønlands vedkommende var opnået enighed om et udarbejdet forhandlingsoplæg.

Med en i øvrigt massiv indstilling fra ministrene om at godkende oplægget måtte fiskeriministeriets repræsentant i forhandlingsdelegationen bøje sig for indstillingen.

Den 22. februar 1971 afholdtes et møde i folketinget med deltagelse af markeds- og økonomiministeren og Grønlands- og fiskeriministeren samt repræsentanter for udenrigsministeriet, fiskeriministeriet, ministeriet for Grønland og fiskerierhvervets hovedorganisationer.

På dette møde meddelte markedsministeren, at regeringen efter forhandlinger med de færøske og grønlandske myndigheder havde accepteret et oplæg, som man nu agtede at forelægge for EF. For at gøre den skade, som dette oplæg kunne få for de danske fiskere, så lille som mulig ville man søge gennemført en rimelig overgangsperiode for danske og færøske fiskere med hensyn til

fiskeriet inden for fiskerigrænsen ved Grønland.

På erhvervets forespørgsel om, hvor lang en overgangsperiode kunne tænkes at blive, svarede markedsministeren, at overgangsperioder normalt er af en længde på 5 år.

Den 2. marts 1972 forelagdes fra dansk side på et møde i Bruxelles et memorandum, hvorefter man fra dansk side gav udtryk for et ønske om at opnå en ordning, hvorefter det grønlandske fiskeriterritorium (12 sømil), hvad angår fiskeri og omladning, forbeholdes for personer, som er fast bosiddende i Grønland.

I dette memorandum gjorde man opmærksom på, at også andre danske statsborgere efter gældende danske regler har adgang til fiskeri inden for fiskeriterritoriet. Det anførtes, at den fælles fiskeripolitik alene forudser undtagelser fra reglen om ikke-diskriminatorisk adgang til medlemslandenes fiskeriterritorier i tilfælde, hvor en sådan undtagelse er begrundet i særligt hensyn til kystbefolkninger, som i overvejende grad er afhængig af fiskeri på territoriet.

Såfremt man derfor fra EF's side ikke ville kunne acceptere, at andre danske statsborgere end de i Grønland fastboende indrages under en undtagelsesordning for det grønlandske fiskeriterritorium, gav man udtryk for ønske om at kunne forhandle om sådanne overgangsbestemmelser, som kunne lette de problemer, som måtte opstå for det lille antal danske statsborgere fra andre dele af Danmark som følge af, at de i givet fald mister deres hidtidige rettigheder med hensyn til fiskeri på grønlandsk fiskeriterritorium.

I en senere fase af forhandlingerne, nemlig den 8. november 1971 (med andre ord på

et tidspunkt, hvor den nuværende danske regering var tiltrådt), forelagde EF de principielle regler om undtagelsesordninger på fiskeriets område, som senere er optaget i akten til tiltrædelsestraktaterne.

Efter disse regler kan medlemslande, der den 31. januar 1971 har traditionelle fiskerirettigheder i et undtagelsesområde, bevare disse, så længe undtagelsesordningen forbliver i kraft. På Grønlands fiskeriterritorium (mellem 6 og 12 sømil) havde følgende lande fiskerirettigheder i Grønland: Island, Norge, UK, Vesttyskland, Frankrig, Spanien og Portugal. Disse rettigheder udløber 31. maj 1973, men efter foran nævnte bestemmelse ville UK, Tyskland og Frankrig kunne fortsætte fiskeriet i grønlandske farvande, hvis

Grønland opnåede en undtagelsesordning, hvorefter fiskeriterritoriet ikke var genstand for frit fiskeri for medlemslandene. Ifølge regeringsbeslutning ønskedes UK's, Tysklands og Frankrigs traditionelle rettigheder bragt til ophør pr. 31. maj 1973, og i konsekvens af denne fra dansk side truffne beslutning stillede EF krav om, at syddanske og færøske fiskere også måtte ophøre med fiskeriet på det grønlandske fiskeriterritorium. Dette krav affødte et ønske fra dansk side om en overgangsordning for disse nationale fiskere, og EF gik ind på en sådan overgangsordning, der udløber 31. december 1977, jfr. artikel 100, stk. 1, 1. afsnit i slutningen, i akten til tiltrædelsestraktaten.

Underbilag 3 til bilag 6.

DEPARTEMENTET FOR UDENRIGSØKONOMI

Den 26. april 1973.

Notat.

Udøvelse af fiskeri i de grønlandske farvande.

Folketingets udvalg angående forslag til lov om søtransport af gods til Grønland har den 4. april 1973 udbedt sig ministeren for Grønlands kommentar til skrivelse af 2. april 1973 fra Dansk Fiskeriforening og har samtidig udbedt sig markedsafdelingens vurdering af de af Fiskeriforeningen fremførte synspunkter.

Den fælles fiskeripolitikens bestemmelser vedrørende fiskeri på medlemslandenes søterritorier kan efter de gældende regler opstilles således:

1. Den fælles fiskeripolitik hviler i henhold til rådsforordning 2141/70, art. 2, på et generelt princip om gensidig fiskeriret på medlemslandenes søterritorier.

2. I tiltrædelsestraktatens art. 100 gennemføres en for 10 år fra Fællesskabernes udvidelse begrænset særordning, hvorefter medlemslandene kan begrænse udøvelsen af fiskeri på søterritoriet til kun at finde sted fra fartøjer, der traditionelt har fisket i disse farvande. Bestemmelsen tager sigte på at give den lokale befolkning, som i væsentlig grad er afhængig af fiskeriet, en rimelig tid til at tilpasse sig de ændrede vilkår, som den fælles fiskeripolitik giver. Allerede i grundforordning 2141/70 findes i art. 4 en bestemmelse, der giver særlige kystområder en særstilling, idet der i denne artikel åbnes mulighed for, at Rådet på forslag af Kommissionen kan vedtage, at adgangen til visse fiskerizoner inden for en grænse af 3 sømil kan „forbeholdes den i kystområderne langs

disse fiskerizoner bosiddende befolkning, når denne hovedsageligt ernærer sig af kystfiskeriet“. Undtagelser fra denne bestemmelse kunne alene iværksættes i 5 år efter forordningens ikrafttræden.

3. For Grønlands vedkommende er art. 100, stk. (1), sidste sætning, derimod udtryk for en undtagelse fra den særordning, som art. 100 i øvrigt foreskriver. Den midlertidige særordning i art. 100 udelukker ikke traditionelt fiskeri fra søterritoriet, hvilket derimod er tilfældet for den grønlandske undtagelsesordnings vedkommende, idet art. 100, stk. (1), sidste sætning, foreskriver, at „fartøjer fra andre områder i Danmark kan dog fortsat udøve fiskeri i de grønlandske farvande senest indtil 31. december 1977.“

At den lokale befolkning i kystområderne hovedsageligt ernærer sig ved kystfiskeriet, er i særlig grad tilfældet for Grønland. Fra dansk side gav man under optagelsesforhandlingerne udtryk for, at en anvendelse af den almindelige særordning i art. 100 ikke ville være en tilstrækkelig beskyttelse af den grønlandske befolknings fiskeri. Ifølge art. 100 opretholdes de særlige fiskerirettigheder, som hver af de oprindelige medlemslande og de nye medlemslande kunne påberåbe sig den 31. januar 1971 over for en eller flere af de øvrige medlemslande.

Flere medlemslande af EF har fiskerirettigheder ved Grønland, som — ifølge aftalerne — udløber 31. maj 1973, lige så vel som danske og færøske fiskere har visse særrettigheder til fiskeri i de grønlandske farvan-

Bilag til bet. o. lovf. vedr. søtransport af gods til Grønland m.m.

de. Sammenholdt med den i de senere år stærkt reducerede fiskebestand i de grønlandske farvande ville den almindelige særordning i art. 100 i kraft af det relativt omfattende traditionelle fiskeri omkring Grønland ikke kunne virke som en tilstrækkelig beskyttelse af det grønlandske fiskeris fremtidige fangstmuligheder.

De øvrige medlemslande accepterede det af Grønlands landsråd med støtte af den danske regering fremsatte ønske om en særlig undtagelsesordning for Grønland, hvorefter de ovennævnte særlige fiskerirettigheder for andre medlemslande skulle ophøre ved deres oprindelige udløb den 31. maj 1973, men kun under den forudsætning at det traditionelle færøske og syddanske fiskeri på det grønlandske fiskeriterritorium ligeledes måtte ophøre. Denne afvikling af det syddanske og færøske fiskeri omkring Grønland blev akcepteret af den danske regering, som

dog fik udvirket, at afviklingen skulle finde sted over en 5-årig periode.

Undtagelsesordningen for Grønland kom således til at betyde, at andre EF-landes fiskeri ophører 31. maj 1973, mens det færøske og syddanske fiskeri kan fortsætte indtil 31. december 1977. Dette resultat må ses i relation til fællesskabernes almindelige ikke-diskriminationsprincip. Den grønlandske undtagelsesordning beskytter alene den lokale kystbefolknings fiskeri og diskriminerer ikke imellem nationalt og ikke-nationalt, traditionelt fiskeri.

Som konklusion må det konstateres, at undtagelsen fra den almindelige særordning i art. 100 alene omfatter Grønland, samt at forskellen imellem undtagelsen og særordningen er den, at mens traditionelt fiskeri kan fortsætte i de øvrige af art. 100 og 101 omfattede områder, er dette ikke tilfældet for Grønlands vedkommende.